

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УКРАЇНСЬКА МОВА ТА ЕТНОКУЛЬТУРОЛОГІЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>241 Готельно-ресторанна справа</u> Рік навчання: <u>1-й, семестр 1-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>4 кредити</u> Назва кафедри: <u>Кафедра української та</u> <u>іноземної мов</u> Мова викладання: українська</p>
<p>Лектор курсу</p>	<p>д. ф. з філ, ст. викладач Холод Інна Володимирівна</p>
<p>Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p>innahorobets@ukr.net</p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Українська мова та етнологія» є обов'язковою компонентою ОПП.

Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 14 год.; практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 80 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – іспит.

Під час вивчення дисципліни можуть використовуватись знання, отримані з такої дисципліни: «Філософія», а також дисципліни шкільного курсу.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при вивченні таких дисциплін: «Туристичне краєзнавство», «Кулінарна етнологія», «Історія України», «Діловий етикет ресторанного обслуговування», «Іноземна мова».

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента української мови та етнології спрямована на отримання здобувачами однієї з важливих і універсальних компетентностей – здатності використовувати знання української мови, етнології, культурології в повсякденному житті, у процесі навчання та професійної діяльності, що передбачає застосування певних теорій та методів вивчення української мови професійного спрямування і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни – сформуванню практичне володіння українською мовою на державному рівні як засобом професійного та побутового спілкування, забезпечити набуття студентами знань, умінь і навичок застосування усіх мовних норм на всіх мовних рівнях, удосконалити навички володіння культурою усного і писемного мовлення в різних мовних стилях, виховання національно свідомих

патріотів України та грамотних фахівців.

Завдання вивчення дисципліни

Завданнями вивчення дисципліни є: узагальнення та систематизація теоретичних знань про українську мову, етнокультурологію; розширення нормативних відомостей про українську мову як державну мову України; оволодіння мовно-комунікативною компетенцією (вмінням застосування лінгво-соціокультурних, лексико-граматичних та семантико- синтаксичних знань і навичок відповідно до мети і ситуації спілкування).

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми діяльності суб'єктів готельного і ресторанного бізнесу, що передбачає застосування теорій та методів системи наук, які формують концепції гостинності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 1. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, вести здоровий спосіб життя.

ЗК 6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 7. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК):

СК 4. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

СК 14. Здатність розробляти пропозиції з організації обслуговування гостей та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг у сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПРН 3. Вільно спілкуватися з професійних питань державною та іноземною мовами усно і письмово.

ПРН 8. Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами готельних та ресторанних послуг.

ПРН 19. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості

ПРН 23. *Розуміти і реалізовувати на практиці здатність організації обслуговування туристів та виробничо-технологічного процесу в сфері послуг гостинності в сільських садибах з урахуванням регіональних особливостей та національних традицій.*

Вивчення дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (softskills): комунікативність (реалізується через: метод роботи в парах та групах, метод самопрезентації), робота в команді (реалізується через: метод проєктів), лідерські навички (реалізується через: робота в групах, метод проєктів, метод самопрезентації).

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ з/п	Назва теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Тема 1. Вступ. Українська мова – державна мова України, національна мова українського народу. Етнографічні регіони й діалекти.	2	2	6
2	Тема 2. Проблема походження українського народу й української мови	2	2	6
3	Тема 3. Функціональні стилі сучасної української літературної мови	2	2	6
4	Тема 4. Офіційно-діловий стиль сучасної української літературної мови. Традиції національного мовного етикету		2	6
5	Тема 5. Науковий стиль СУЛМ		2	8
6	Тема 6. Літературна мова. Національні традиції нормування української літературної мови		2	6
7	Тема 7. Історія української літературної мови	2	2	6
	Підсумкова контрольна робота		2	
8	Тема 8. Українська лексикологія. Питання походження окремих слів-символів. Фразеологія. Орфографія. Історія національних чергувань звуків	2	2	8
9	Тема 9. Національні традиції сучасної української морфології. Граматичні форми власних назв. Українські традиції номінації	2	2	10
10	Тема 10. Національні особливості словозміни прикметників та числівників. Національний етикет особистого і ділового листування, традиції звертань		2	10
11	Тема 11. Питання національного синтаксису української мови. Ментальна спільність і відмінність української синтаксичної системи із синтаксисом інших індоєвропейських мов	2	2	8
	Підсумкова контрольна робота (тест)		2	
Разом:		14	26	80

Самостійна робота студента

Самостійна робота здобувача вищої освіти організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача вищої освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій з викладачем. Навчальний матеріал навчальної дисципліни, передбачений робочою програмою навчальної дисципліни для засвоєння здобувачем вищої освіти у процесі самостійної роботи, виносяться на

поточний і підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час аудиторних занять.

Організація самостійної роботи здобувачів передбачає: планування обсягу, змісту, завдань, форм і методів контролю самостійної роботи, розробку навчально-методичного забезпечення; виконання здобувачем запланованої самостійної роботи; контроль та оцінювання результатів, їх систематизацію, оцінювання ефективності виконання здобувачем самостійної роботи.

У випадку реалізації індивідуальної освітньої траєкторії здобувача вищої освіти заняття можуть проводитись за індивідуальним графіком. Під час роботи над індивідуальними завданнями не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Опрацювання питань, що виносяться на самостійне вивчення	44	щотижнево	Усне та письмове опитування, тестовий контроль, обговорення проблемних питань, вирішення ситуаційних задач
2	Підготовка до лекційних і практичних занять (робота з інформаційними джерелами: опрацювання першоджерел)	12	щотижнево	Усне та письмове опитування, обговорення проблемних питань
3	Індивідуальні творчі завдання	20	в кінці вивчення курсу дисципліни	Захист індивідуального завдання, обговорення, виступ з презентацією
4	Підготовка до контрольних заходів	4	до кожної атестації	Колоквіум, тестування
Разом		80		

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Бойко Ю.М. Історія України та етнокulturологія : навчальний посібник для самостійної роботи студентів. У 2-х частинах. Частина II. Етнокulturологія. Вінницький національний аграрний університет. Вінниця: ВНАУ, 2017. 184 с.

2. Граматика сучасної української літературної мови. Морфологія. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2017. 752 с.

3. Грищенко Т.Б. Українська мова та культура мовлення : навч. посібн. Вінниця : НОВА КНИГА, 2020. 472 с.

4. Данилюк І. Етнокulturна психологія: історія та сучасність : монографія. Київ : АртЕк, 2019. 432 с.

5. Мацько Л.І., Сидоренко О.М., Мацько О.М. Стилiстика української мови : підручник. Київ : Вища школа, 2020. 462 с.

6. Олійник О.Б. Світ українського слова : навчальний посібник. Київ :Хрещатик, 2019. 416 с.

7. Сабадаш Ю. С., Нікольченко Ю. М., Дабло Л. Г. Історія української культури. Київ: Ліра-К, 2021. 230 с.

Додаткова література

1. Велесова книга – Святе Письмо Українців. Волхвиня Зореслава про Рідну Віру. Київ : Редакція часопису «Сварог», 2022. 48 с.

2. Жовтобрюх М.А. Слово мовлене (Українська літературна мова). Київ : Знання, 2017. 46 с.
3. Історія українського правопису XVI–XX століття : хрестоматія. Київ : Наукова думка, 2021. 582 с.
4. Кобиліох В.О. Праукраїна і Санскрит. 2-ге вид., зі зм. і доп. Тернопіль : Мандрівець, 2018. 512 с.
5. Нечай-Велкова Н. Основні напрями формування етнокультурної компетентності як чинника європеїзації України. *Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах*. 2020 р., № 68, Т. 2. С. 82–85.
6. Півторак Г. Українці: звідки ми і наша мова. Київ : Наукова думка, 2018. 200 с.
7. Пономарів О.Д. Стилїстика сучасної української мови. Київ : Либідь, 2021. 248 с.
8. Українська мова у XX сторіччі: історія лінгвоциту : док. і матеріали / Упоряд. Л. Маценко та ін. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська акад.», 2020. 399 с.
9. Шевчук С. В., Лобода Т. М. Практикум з української мови: Модульний курс: навч. посібник. Київ : Алерта, 2020. 284 с.
10. Іванишин В. Українська ідея. Вибрані твори. Тернопіль: Крила, 2021. 928 с.
11. Історія цивілізації. Україна. Т. 2. Від Русі до Галицького князівства (900–1256) / Упоряд. О. Черненко. Харків: Фоліо, 2021. 590 с.
12. Історія цивілізації. Україна. Т.1. Від кїммерійців до Русі (X ст. до н.е.– IX ст.) Упоряд. М. Відейко. Харків: Фоліо, 2019. 586 с.
13. Логвиненко Б., Тїтарова Д. Ким ми є? Національні спільноти та корінні народи України. Львів : Видавництво Старого Лева, 2021. 672 с.
14. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : навчальний посібник. Київ : Знання, 2018. 291 с.
15. Денисюк Н. Чому зникла Трипільська культура? Київ: Слово, 2021. 25 с.

Інформаційні ресурси

1. Е-бібліотека. Мистецтвознавство.
URL: http://www.etnolog.org.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=1775&Itemid=440
2. Електронна бібліотека «Культура України». URL: <http://elib.nplu.org/>
3. Закович М. Культурологія: українська та зарубїжна культура.
URL: http://www.ebk.net.ua/Book/cultural_science/zakovich_kulturologiya/part3/321.htm.
4. «Ізборник» – Історія України IX–XVIII ст. Першоджерела та інтерпретації – проект електронної бібліотеки давньої української літератури. URL: <http://litopys.org.ua/>
5. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).
URL: <http://socrates.vsau.org/index.php/ua/studentska/2014-11-13-19-06-11>
6. Український правопис / НАН України, Інститут мовознавства імені О.О. Потебні; Інститут української мови. 2019. 282 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/05062019-onovl-pravo.pdf>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової

оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

№ з/п	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у роботі на практичних заняттях	21
2	Виконання контрольної роботи	5
3	Участь у роботі на лекційних заняттях	4
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
4	Участь у роботі на практичних заняттях	12
5	Виконання контрольних робіт, тестування	5
6	Участь у роботі на лекційних заняттях	3
7	Конспектування тем для самостійного опрацювання	10
	Всього за атестацію 2	30
8	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками поточного та рубіжного контролів набрав менше 35 балів, то він до іспиту не допускається.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для іспиту
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни